

פואמה ביתית

יעל דרייזין-רבו בגלריה זימאק

מכסה של בקבוק או טרקטור צעצוע, שהונחו בין זרדים ועלי שלכת, הם דימויים שכיחים בציוריה של יעל דרייזין-רבו. אולם דווקא הצל על פניה של ילדה בשמלה אדומה, על נדנדה אדומה, בסביבה הרוויה השתקפויות שונות ועומקים מפתיעים, מצליח ללכוד את האיכות האסתטית, המתעתעת ורבת הרבדים של יצירתה, המוצגת בתערוכתה החדשה "פואמה ביתית".

ציור גדול ממדים, המורכב ממספר מסגרות סמוכות זו לזו, מקבל את פנינו בתערוכה. כותרתו העניקה לתערוכה את השם, שהוא ציטוט מיצירתו של אהרון שבתאי ומהווה גם מחווה ליצירתו, "הפואמה הביתית". היצירה התפרסמה בראשית שנות ה-70 של המאה ה-20 והמשורר הצליח ללכוד בה ולייצג במילים הלך רוח אינטימי, אובך, דואג ומטפל, ובו בזמן חרד לסכנת היבלעות בתוך הטוטליות הביתית, מעין שוטטות פיוטית בין קצוות.

בדומה לפואמה, כסוגה שירית, ציורה של יעל דרייזין-רבו הוא יחידת משמעות אחת, הנבנית מחלקיה הרבים. בציור "פואמה ביתית" מתארך ממד הזמן בין מסגרת למסגרת ותובע את ייצוגו וכך הופך המרחב למרחבים אחדים. גודלו של הציור, המבנה שלו ואופיו של המרחב המצויר מתעתעים בנו ומסקרנים אותנו. אם נענה לאתגר ההתבוננות האיטית, נגלה שהוא מצויר מנקודות מבט מרובות, שהאם היוצרת בחרה להתייחס אליהן ולהעניק להן נראות ותפקיד. ציור שנעשה מהתבוננות הוא תהליך איטי מאוד, הדורש זמן להקשבה ממושכת ומרחב לחזור אליו.

"אני מתבוננת על מרחב הבית, על ההשתנות המתמדת שלו ועל התנועה בין מצבים פנימיים וחיצוניים", כך כותבת יעל דרייזין-רבו ביומנה וממשיכה, "אני רוצה במבטי להכיל בתוך המרחב גם את עצמי המתבוננת". משאלתה, להכיל ולהיות מוכלת, הופכת את הציור למרחב המחזיק את החוויה המורכבת של "אימניות" - אומניות אימהות, בלשונה של הדרה שפלן-קצב, הנדרשות להיענות, להתרחבות ולהצטמצמות תוך אחזקת המתח בין הקצוות הללו. מוטיבים אימהיים, המנציחים דימוי של אימהות אידיאלית, לא יימצאו בציוריה וגם גישתה אל המרחב הביתי שונה מזו של ציירים

וצלמים, המפרידים בין זהותם כיוצרים/ות וכאבות או אימהות. דרייזין-רבו מדמה את הבחירה המודעת שלה בהתבוננות "עמוסה ועסוקה", למושג "אמא-סביבה", שמתוקף האחריות המוטלת עליה, במקביל לפעולות יומיומיות שונות, היא מודעת תמיד למצבו של בנה, גם כאשר הוא פועל באופן עצמאי. מסיבה זו היא מאמצת ראייה מרחבית המכילה מישורים שונים של מציאות.

בעבודות השונות המוצגות בתערוכה, בין אם אלו ציורים קטנים ומהירים ובין אם יצירות שהעבודה עליהן נמשכה חודשים, אנו מגלים שמבטה של יעל דרייזין רבו תר אחר פעילותם של ילדים וביניהם בנה, אך לא נעצר רק בו ובהם. כציירת פיגורטיבית, המבכרת ציור מתוך התבוננות ישירה, ממפה מבטה השתברויות של אור, העשוי להיעצר באותה תשוקה ודאגה גם בפניה המוארת של רהיט, שעשויה "להחזיק" את הציור ובה בעת להוות ציטוט לפרט מצויר מופת. חלקי הפאזל הירוקים, שהתפזרו, לאחר שסיימו את תפקידם במנדלה, מאירים בעוצמה את הציור ומעניקים לו איכות של מיניאטורה ביתית קסומה. בדומה לשיר של שבתאי, ההזרה וההשגבה של היום-יום משמשים בערבוביה ולצידן הבהובי הפרעות המאפיינים את היום-יום הביתי. פעולת ההתבוננות ביום-יום מתקיימת תחת הפרעה והסחות דעת. ציור מהתבוננות מתחלק לרגעים רבים, קטנים ומתמשכים של ניסיון לתפוס את הדימוי באמצעות הראייה. ההפרעה, כחלק מהחיים, מוצאת ייצוג בציורים של דרייזין-רבו בכתמים מופשטים. על כן, נראה בציוריה אזורים של השטחה לצד פירוט ברמה ריאליסטית, טקסטורות שונות ומשחקים בין קרוב לרחוק ואף קטעים "שתולים" המבוססים על סצנות, שצולמו תחילה בטלפון נייד.

אצל דרייזין-רבו, הופך הציור מתוך התבוננות, לתיבת תהודה של זמנים אחרים ולמרחב של דמיון, כשההיסטוריה של האמנות משתקפת בחלון הבית. לציור נוספים רבדים אחרים ובמקום נקודת מגוון פרספקטיבית, הולכת הפואמה וגדלה והעומק אינו בהכרח אופטי. זו משמעותה של פואמה ביתית מרגשת.

פרופ' יעל גילעת, מרץ 2025

A Domestic Poem

Yael Dryzin Reboh

At Zemack Contemporary Art

The lid of a bottle or a toy tractor placed among twigs and fallen leaves is common imagery in Yael Dryzin Reboh's paintings. However, it is the shadow cast on the face of a girl in a red dress, on a red swing, in an environment saturated with reflections and surprising depths, that truly captures the aesthetic, multilayered, and elusive quality of her work showcased in her new exhibition, *A Domestic Poem* at Zemack Contemporary Art.

A large-scale painting, composed of several adjacent frames, welcomes visitors to the exhibition. Its title has given the exhibition its name, a reference to Aharon Shabtai's work and an homage to his poetry collection, *A Domestic Poem*. Published in the early 1970s, Shabtai's poem captures and expresses in words an intimate, loving, caring, and nurturing atmosphere while simultaneously revealing an anxiety about being consumed by the totality of the domestic space—a kind of poetic wandering between extremes.

Similar to poetry as a literary form, Dryzin Reboh's painting is a single unit of meaning built from multiple components. In *A Domestic Poem*, the dimension of time extends between one frame and the next, demanding its representation, thus transforming space into multiple spaces. The painting's size, structure, and the nature of the depicted space are both deceptive and intriguing. If we accept the challenge of slow observation, we will discover that it is painted from multiple perspectives, which the artist-mother has deliberately chosen to acknowledge and make visible. Painting from observation is a slow process that requires time for prolonged attentiveness and a space to revisit.

"I observe the domestic space, its constant transformation, and the movement between internal and external states," writes Yael Dryzin Reboh in her journal. She continues, "I want my gaze to include myself as the observer within the space." Her wish—to contain and be contained—transforms the painting into a space that holds the complex experience of immanence, or what Hada Shaflan-Katz refers to as maternal artistry, which involves a continuous process of responsiveness, expansion, and contraction while maintaining a delicate tension between these states. Maternal motifs that glorify an idealized image of motherhood are absent from her paintings. Likewise, her approach to the domestic space differs from that of painters and photographers, who separate their identities as artists from their roles as parents. Dryzin Reboh likens her conscious choice of an "intensely engaged" gaze to the concept of the mother-environment—a mother who, due to her responsibility, remains constantly aware of her child's condition, even as he acts independently. For this reason, she adopts a spatial perspective that embraces multiple layers of reality.

Across the various works in the exhibition—whether small, quickly executed paintings or pieces that took months to complete—we see Dryzin Reboh's gaze searching for the activities of children, including her son, but not limited to him. As a figurative painter who favors direct observational painting, her gaze maps the refractions of light, which she captures with the same passion and care in the illuminated corner of a piece of furniture—a detail that might "anchor" the painting while simultaneously referencing a fragment of a masterpiece. Scattered green puzzle pieces, which have served their purpose in a mandala, shine brightly in the

painting, lending it the quality of a magical domestic miniature. Like Shabtai's poem, the act of estranging and elevating the everyday is mixed with flickering disturbances characteristic of daily life.

Observing the everyday occurs amid interruptions and distractions. Observational painting is divided into numerous small, prolonged moments of attempting to capture an image through vision. Disruption, as an inherent part of life, finds expression in Dryzin Reboh's paintings through abstract stains. Thus, we see in her work areas of flatness juxtaposed with detailed realism, varied textures, and a play between near and far—alongside "inserted" fragments based on scenes initially photographed on a mobile phone.

For Dryzin Reboh, observational painting becomes a resonance chamber of other times and a space of imagination where art history is reflected in the window of the home. Additional layers accumulate in the painting, and instead of a traditional perspective vanishing point, the poem expands, growing larger, with depth that is not necessarily optical. This is the essence of a moving *Domestic Poem*.

Prof. Yael Gilat, March 2025